

กระตุ้น!

เภสัชกรรุ่นใหม่ใส่ใจสื่อสาร

ผืนก แพทย์ พยาบาล ลดปัญหาผู้ป่วย

▲ ผก.ดร.วิรัตน์ ทองรอด

“ยา” เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ อันแสดงถึงความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีพ เพราะยาก็คือ สารเคมีที่ออกฤทธิ์ต่อร่างกาย ทำให้มีผลในการบำบัด บรรเทา รักษา ป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของมนุษย์และสัตว์ ซึ่งแน่นอนการใช้ยาก็สำหรับคนและสัตว์ ไม่ใช่อยู่ๆ เราจะสามารถนำมาใช้เองได้ตามอำเภอใจ เพราะยามีทั้งคุณและโทษอยู่ในตัวมันเองอย่างที่เรารับกัน

ดังนั้น การจะหาซื้อยาที่ถูกต้องเพื่อรักษาให้ตรงกับโรคที่เราเป็น เราจึงจำเป็นต้องปรึกษาผู้เชี่ยวชาญอย่าง “เภสัชกร” ผู้ที่มีวิชาชีพทางด้านสา-

ธารณสุข (health profession) มีหน้าที่จ่ายยา ให้ผู้ป่วย แนะนำการใช้ยา ติดตามการใช้ยาให้ผู้ป่วย และเป็นผู้ผลิตยา โดยเภสัชกรจะต้องเป็นผู้มี

ความรู้ความสามารถหลายสาขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา โรงพยาบาล และเภสัชชุมชนซึ่งจะต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

อีกทั้งงานด้านนี้เภสัชกรนอกจากจะมีความชำนาญในธุรกิจร้านค้าแล้วยังมีความรู้และข้อมูลการใช้ยาทั้งประสิทธิภาพและผลข้างเคียงของยา ตลอดจนการให้ข้อมูลความรู้ให้คำปรึกษาการใช้ยาแก่ชุมชน ด้วยเหตุผลนี้เองอาชีพเภสัชกรถึงถือว่าเป็นอาชีพที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับทุกคนทั่วโลก

ภก.ดร.วิรัตน์ ทองรอด อดีตเลขาธิการ สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) และอาจารย์เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กล่าวว่า จากสถานการณ์ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้าน การแพทย์อย่างเภสัชกรในช่วงระยะ

▲ กับพี่เบเน:

2 ปีที่ผ่านมาของประเทศไทยนั้นทำให้มีหลายหน่วยงานวิตกกังวลในเรื่องนี้ส่งผลให้ปัจจุบันนี้การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ด้านเภสัชไม่ค่อยมีปัญหาเหมือนเช่นที่ผ่านมาแล้ว เนื่องจากข้อมูล และสถิติของสภาเภสัชกรรม ได้ระบุว่า จำนวนนักศึกษาที่จบด้านเภสัชศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศแต่ละปีมี

จบออกมาทำงานอยู่ในตลาดได้ประมาณราว 2 พันคน เนื่องจากมีการเปิดคณะเภสัชศาสตร์มากขึ้น และมีนักศึกษาสนใจในการเลือกเรียนมากขึ้นด้วย เนื่องจากมองว่ามั่นคงเป็นวิทยาศาสตร์สุขภาพ และเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับของสังคม มีหน้าที่ในการดูแล ความปลอดภัย ประสิทธิภาพในการใช้ยา มีผลตอบแทนที่เหมาะสม พร้อมกับการทำงานได้ตลอดชีวิต และมีความก้าวหน้าในสายอาชีพการงานได้มากในอนาคต จึงส่งผลให้ขณะนี้มีความจำเป็นที่ทำงานทำและบรรจุเข้าทำงานตามโรง

พยาบาลทั้งรัฐ เอกชนแล้วราว 3 หมื่นกว่าคน และในส่วนของเภสัชกรที่อาจจะห่วงว่าอาจจะขาดแคลนคือในร้านยาทั่วไปก็ต้องมีเภสัชประจำ อย่าง บิวท์ วัตสัน ดร.กส.โตร เป็นต้น ก็มีปัญหาการขาดแคลนลดน้อยลงเพราะปัจจุบันร้านยาทั่วประเทศมีอยู่ประมาณ 1 หมื่นร้านยาเท่านั้น แปลว่าปัจจุบันนี้เราสามารถผลิตบุคลากรได้จำนวนพอเหมาะกับความต้องการของตลาด

“ในระยะยาวมองว่าวิชาชีพเภสัชกรจะยังมีความต้องการในตลาดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสังคมไทยอย่างที่เรารู้กันว่าแปรเปลี่ยนไปทำให้คนเริ่มมีความเจ็บป่วยเยอะขึ้น พร้อมกันนี้ก็เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น ส่งผลให้คนไทยต้องหันมาดูแลสุขภาพในการหายารับประทานรักษา หรือป้องกันโรค จึงยังทำให้การใช้ยาก็จะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นคนกลุ่มนี้ในวันจะเป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ต้องการการดูแลเรื่องยาเพราะยาไม่ได้ปลอดภัย 100% เสมอไป ยาก็มีทั้งคุณอนันต์และโทษมหันต์

เหมือนกันถ้าไม่รู้จักใช้ในทางที่ถูกวิธี โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาหลายชนิด หรือใช้ยาเป็นเวลานาน ผู้ป่วยลักษณะนี้ ก็ต้องใช้ยาอย่างระมัดระวัง ซึ่งส่วนนี้เภสัชกรถือว่ามีความสำคัญมากที่จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มาช่วยการเลือกยาให้กับแพทย์ เพื่อความปลอดภัยให้กับผู้ป่วยได้มีประสิทธิภาพและดียิ่งขึ้น”

ภก.ดร.วิรัตน์ กล่าวต่อว่า ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมสร้างทักษะการให้คำปรึกษาเรื่องยาให้กับเภสัชกรรุ่นใหม่ให้มีความพร้อมความรู้เรื่องยาในการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชนให้มีคุณภาพ เราจึงได้จัดโครงการ “หมอ ยา .Talent” ปี 4 เพื่อเป็นการจัดประกวดสุดยอดเภสัชกรชุมชนรุ่นใหม่ดีเด่น เพื่อสร้างความตระหนักและความรับรู้ใหม่ให้กับเภสัชกรรุ่นใหม่ถึงความเป็นเภสัชกรชุมชนในเรื่องการปฏิบัติในการให้คำแนะนำการใช้ยากับผู้ป่วยอย่างถูกต้อง ตามหลักการใน

ทางวิชาการ ให้มีทักษะการสื่อสารที่ดีในเรื่องยาเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษารุ่นใหม่เหล่านี้จะถือเป็นบุคลากรที่สำคัญมากในการออกไปเป็นเภสัชกรที่มีคุณภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้ในอนาคต

“ในยุคสมัยที่แปรเปลี่ยนไปปัจจุบันทำให้มีตัวยาละและนวัตกรรมใหม่ๆ ทางทางการแพทย์เข้ามามากมาย ดังนั้นเราควรฝึกเภสัชกรรุ่นใหม่ให้ มีทักษะทางด้านให้คำปรึกษามากขึ้น ในด้านการสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้ป่วยอย่างมาก เพราะถ้าผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจก็จะใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ก็จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษา เพราะปัญหาที่พบบ่อยคือถ้าเภสัชกรไม่มีความรู้ที่ถูกต้องมากพอ อาจจะทำให้ผู้ป่วยใช้ยาได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เราต้องให้ ความรู้กับประชาชน ในการใช้ยาว่ามีทั้งคุณและโทษ”

